

ISTRAŽUJEMO Pedofilija – bolest društva koja raste, a lijek se ne nazire: Lokalna statistika, globalni problem

11. SRPNJA 2022.

Pixabay, ilustracija

Pedofil. Riječ je to koja većinu ljudi asocira na starijeg muškarca, najčešće stranca, kako stoji kraj dječjeg igrališta i promatra malene kako se igraju. Ili nepoznatu osobu koja zaustavlja svoj automobil pored djeteta koje ide u školu, trikovima ga namami u vozilo i kasnije mu čini nezamislive stvari.

Nažalost, policijska i sudska praksa, a ponajprije iskustvo žrtava kažu kako je slika koju smo stvorili o pedofilima – kriva.

Pedofil, odnosno seksualni predator djece nije isključivo stariji muškarac i zasigurno nije stranac. On je najčešće čudovište s poznatim licem.

Mediji su u posljednje tri godine izvijestili kako su prijavljeni ili osuđeni seksualni zlostavljači djece u gotovo 90 posto slučajeva bili očevi, djedovi, stričevi, kumovi, očusi, obiteljski prijatelji. Među njima ima i nastavnika, zubara, odlikovanih branitelja, umirovljenika, voditelja folklornih skupina, medicinskih tehničara, vjeroučitelja, voditelja kampova za djecu...

Nema, dakle, samo jedne skupine ni samo jednog godišta koje prijeti djeci. Među pedofilima su i žene. Predatori su i oni od 24, kao i oni od 70 i više godina.

A sve ih je više, pokazuju brojke.

POČINITELJI SU NAJČEŠĆE OSOBE KOJE SU DJETETU POZNATE, ILUSTRACIJA: PIXABAY.COM

U GODINU DANA BROJ PRIJAVA NARASTAO ZA 30 POSTO

Konkretno, za oko 30 posto samo u posljednjih godinu dana. Prema podacima MUP-a u 2021. godini prijavljena su 804 kaznena djela spolne naravi počinjenih na štetu djece. Godinu prije bilo ih je 573.

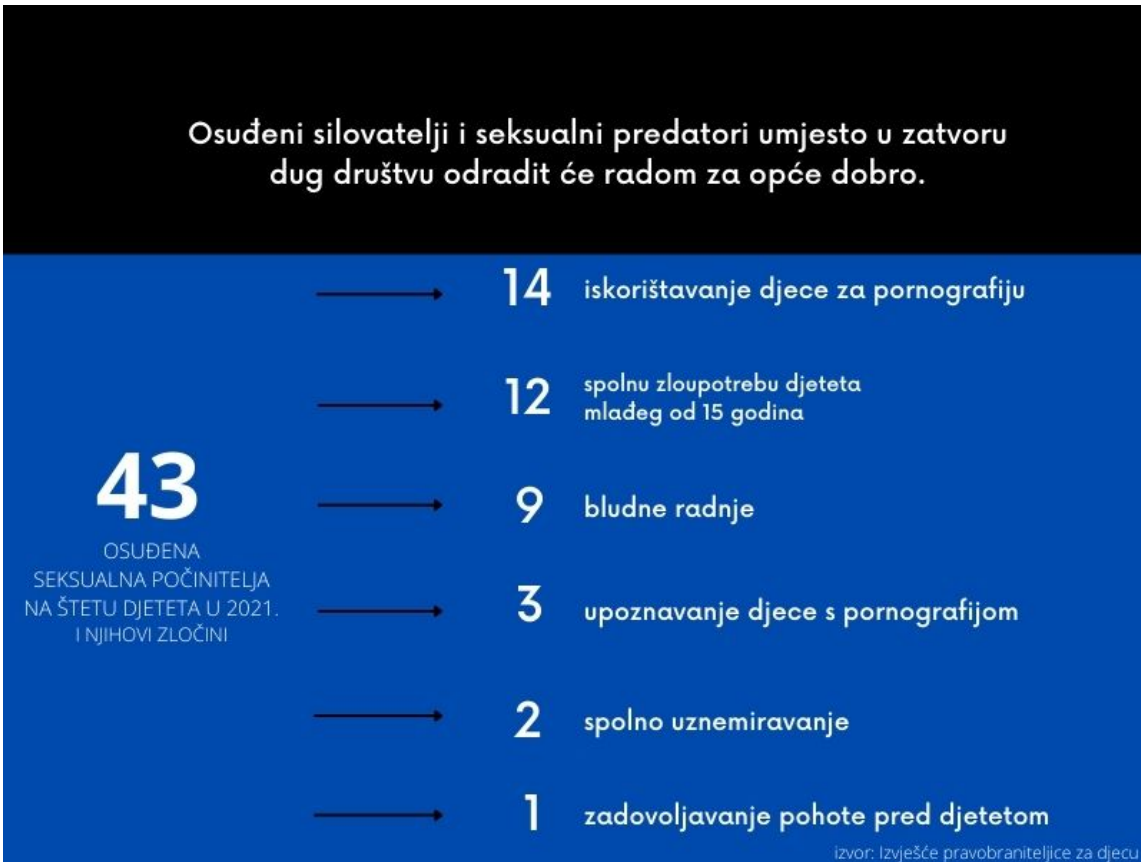
Pedofilija je problem koji pogađa cijelo društvo. Zato ćemo joj se posebno posvetiti kroz niz istraživačkih članaka na temu “Pedofilija – bolest društva koja raste, a lijek se ne nazire”.

Bavit ćemo se pitanjima aktualnih brojki i slabosti samog sustava. Otkrivat ćemo kako se s osuđenim seksualnim predatorima djece radi u zatvoru, ali i kako mogu “nestati” u društvu nakon što odrade zatvorsku kaznu.

Saznat ćemo zašto su trajna opasnost za društvo i treba li nam kao zemlji javni registar pedofila. Pokazat ćemo kako mogu prolaziti iz države u državu nekažnjeno ako ih sustav na vrijeme ne detektira. Ujedno,

ukazat ćemo kako se pedofili infiltriraju u grupe koje ih love, ali i dobiti svjedočanstvo pravog lovca na pedofile u digitalnom svijetu, na društvenim mrežama.

S nama će svoje iskustvo podijeliti pravobraniteljica za djecu, sudski vještaci, suci, policija, stručnjaci iz različitih područja, udruge i brojni drugi sugovornici koji su pristali biti dijelom ove važne priče za cijelo naše društvo.

ZABRINJAVAJUĆE PODATKE DONOSI NOVI IZVJEŠĆE PRAVOBANITELJICE ZA DJECU 2021. GODINE

Napominjemo kako otvaramo ovu temu u vrijeme kada Hrvatski sabor na svom dnevnom redu ima tri važne točke koje se dotiču i pedofilije: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji, Izmjene Kaznenog zakona te najnovije godišnje Izvješće pravobraniteljice za djecu.

Prilika je to za Hrvatsku da pokaže je li kao država zrela za promjene sustava. Jer on, nažalost, u ovom trenutku nije dovoljno jak da kvalitetno zaštiti djecu od seksualnih predatora.

U prilog toj tvrdnji idu premale kazne za počinitelje, nedostatak trajne evidencije osuđenih seksualnih predatora, zamjena kazni zatvora za opće dobro, dugi sudski postupci. Sve to žrtvama koje i odluče prijaviti slučaj (a procjenjuje se kako se prijavi tek svaki deseti), umanjuje povjerenje da će ih sustav uspjeto zaštititi te da će ispravno kazniti počinitelja.

NOVI PREDATOR NA SVAKI GRAD U HRVATSKOJ

Porazna je činjenica da je prošle godine, prema podacima Ministarstva pravosuđa i uprave (MPU-a), u kaznenu evidenciju upisano novih 135 seksualnih predatora djece. To je, ako ćemo se poigrati brojkama, jedan novi predator godišnje na svaki grad u Hrvatskoj!

Govorimo li konkretno o našem području, Virovitičko-podravskoj županiji, brojke PU virovitičko-podravske govore kako su od 2019. godine do 30. lipnja 2022. godine podnijeli 36 kaznenih prijava zbog postojanja osnovane sumnje u počinjenje ukupno 155 kaznenih djela vezanih uz spolno zlostavljanje i iskorištavanje djeteta.

Kroz kaznene prijave prijavili su 43 počinitelja koji su nanijeli štetu 59 djece (mlađe od 18 godina).

ODO Virovitica također je odgovorilo na naš upit o stanju na našem području. U posljednje tri i pol godine zaprimili su "ukupno 28 kaznenih prijava iz glave kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta".

– U 14 slučajeva proveli smo istrage i to 12 istraga zbog kaznenog djela spolne zloporabe djeteta mlađeg od petnaest godina iz članka 158. Kaznenog zakona, jednu istragu zbog kaznenog djela zadovoljenja pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina iz članka 160. Kaznenog zakona i jednu zbog kaznenog djela iskorištavanja djece za pornografiju iz članka 163. Kaznenog zakona. Nakon istraga podignuto je sveukupno 9 neposrednih optužnica – doznajemo situaciju.

Vratimo se opet na širu sliku – stanje u Hrvatskoj.

FOTO: DIJETE.HR

NEĆE BITI POD KONTROLOM, NAKON ZATVORA I REHABILITACIJE MOGU RADITI S DJECOM

Novi predatori koji su završili u zatvoru neće biti pod nadzorom kad jednog dana izađu i odsluže svoj dug društvu. Samo dvojica su dobila zabranu obavljanja djelatnosti koje uključuju kontakt s djecom. Ostalih 133 moći će, kad im istekne rok rehabilitacije, raditi u školi, domu, posvojiti dijete, voditi sportski klub. I nitko ih neće kontrolirati.

– Prateći ovu problematiku uočili smo da sudovi ne izriču sigurnosnu mjeru zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora koja je predviđena odredbama Kaznenog zakona. Takve bi mjere mogle biti učinkoviti mehanizam zaštite djece kada bi se izricale u većoj mjeri, npr. zabrana obavljanja djelatnosti koje uključuju kontakt s djecom, zabrana približavanja određenim mjestima, grupama djece i drugo – upozorava pravobraniteljica Helenca Pirnat Dragičević.

Ističe kako su u više navrata predlagali da se sudove obveže na izricanje sigurnosnih mjera, u čemu su naposljetku i uspjeli prilikom nedavnih izmjena *Kaznenog zakona*, što smatraju značajnim napretkom.

– Međutim, sama obveza izricanja ovih mjera neće dati rezultate ako se ne uloži dovoljno truda u njihovo kvalitetno provođenje – smatra.

SVAKI DRUGI PREDATOR DOBIO JE KAZNU ZATVORA DO JEDNE GODINE

Drugi problem su preblage kazne koji seksualnim predatorima omogućuju da se lako “provuku” kroz sustav, brzo odrade kaznu i – nastave po svom.

Govorimo o osobama koje su u najblažem slučaju djecu dirale po intimnim dijelovima, uhodile ih i masturbirale pred njima, snimale ih mobitelom nakon što su im zaprijetili da se moraju skinuti do gola. U najgorim slučajevima su ih silovali.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku tijekom 2020. godine od 99 počinitelja njih 44 je osuđeno na kaznu zatvora do jedne godine. Zašto je takva praksa opasna, objašnjava pravobraniteljica.

– Za njih rehabilitacija nastupa nakon šest godina. Odnosno, šest godina nakon što osuđenik odsluži kaznu, djelo mu se briše iz evidencije i on ‘nestaje’ u sustavu kao predator. Može posvojiti dijete, postati udomitelj, u svoj dom primiti učenika na razmjeni. Ujedno, može se zaposliti na poslovima u dječjem vrtiću, školi, dječjem domu ili drugim poslovima koji uključuju neposredni kontakt s djecom. To smatramo nedopustivim – upozorava pravobraniteljica, te traži da se podaci o osuđivanim seksualnim predatorima u sustavu čuvaju trajno.

FOTO: ILUSTRACIJA, PIXABAY.COM

“PIPKA” I UHODI DIJETE PA DUG “OTPLATI” RADOM U UDRUZI ZA DJECU!

Mnogi slučajevi, nažalost, niti ne dođu do sudova ili im se kazna zatvora zamijeni radom za opće dobro. Pravobraniteljica godinama upozorava da takav model “kažnjavanja” osuđenih seksualnih zlostavljača djece nema smisla. MPU je dosad odbacio svaki njihov prijedlog da se prilikom donošenja izmjena Kaznenog zakona zabrani izricanje rada za opće dobro kao njihove kazne.

– Upoznati smo sa situacijama u kojima se počinitelji kaznenih djela, koji svoju sankciju ili njezin preostali dio izvršavaju na slobodi ili su u praćenju probacijske službe zbog izrečenih posebnih obveza, sigurnosnih mjera ili zaštitnog nadzora, a u cilju njihove resocijalizacije, upućuju u udruge čiji su korisnici upravo djeca.

Odradili bi tako svoj dug društvu, ironično, npr. u udruzi koja ima terapijsko jahanje za djecu ili se bavi tečajevima plivanja za djecu i slično – o gotovo apsurdnoj situaciji u hrvatskom društvu govori pravobraniteljica.

– Svjesni smo problema s kojima se suočava Uprava za zatvorski sustav i probaciju u pronalaženju pravnih osoba koje bi bile voljne primiti osuđenike. No, sigurnost i zaštita djece moraju biti prioritet – upozorava.

Apelira na probacijske službe da pomno provode provjeru djelatnosti pravnih osoba s kojima surađuju u izvršavanju rada za opće dobro. Cilj je svesti rizik na najmanju moguću mjeru, zaključuje.

PODATCI KOJI ZABRINJAVAJU

SVAKI PETI OSUĐENI
SEKSUALNI PREDATOR JE
RECIDIVIST

Izvor: Izvješće pravobraniteljice za djecu 2021.

VRAĆAJU SE ZLODJELIMA

Nad svim gore navedenim društvo se mora zamisliti.

Stručnjaci upozoravaju da je seksualna sklonost prema djetetu nešto što će osoba nositi cijeli život i samim time djeci biti trajna prijetnja.

U ovom trenu može se zaključiti kako samo gasimo požare i to kad je šteta već počinjena. Razmjeri te štete svake godine su sve veći i zabrinjavajući pa je pravo vrijeme za promjenu tog stanja.

Zaključujemo ovu uvodnu temu o pedofiliji u društvu još jednim “buđenjem javnosti”. Svaki peti osuđeni seksualni predator u našim zatvorima je – recidivist. (www.icv.hr, Marija Lovrenc, foto: dijete.hr, pixabay.com)

Članci su objavljeni u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

Ostale članke iz serijala možete pročitati [ovdje](#).